

TEZA:

„Istotą wykonywania zawodu radcy prawnego, będącą niejako uboczną rolą świadczenia profesjonalnych usług prawniczych jest zapewnienie klientom bezpieczeństwa i spokoju, którego ostoją są gwarancje ustawowe wynikające z ustawy o radcach prawnych i Kodeksu Etyki Radcy Prawnego. Wspomniany spokój i bezpieczeństwo nie wynika z gwarancji pomyślnego dla strony zakończenia postępowania ale jego źródła należy doszukiwać się w zaufaniu, którym Klient obdarza radcę prawnego oraz w profesjonalnym i sumiennym wykonywaniu swych obowiązków tj. wykonaniu wszelkich możliwych czynności niezbędnych dla zaopiekowania się sprawami Klienta przez radcę prawnego”.

WO – 143/21

ORZECZENIE

z dnia 16 grudnia 2021 r.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie

w składzie:

Przewodniczący: S WSD Sławomir Pilipiec

Sędziowie S WSD Piotr Trębicki
 S WSD Adam Lonty /sprawozdawca/

Protokolant: Piotr Ciepiński

przy udziale Zastępcy Głównego Rzecznika Dyscyplinarnego Bogusławy Boyen
po rozpoznaniu w dniu 16 grudnia 2021 r. w Warszawie na rozprawie

sprawy radcy prawnego J. S., wpisanego na listę radców prawnych prowadzoną przez Radę
Okręgowej Izby Radców Prawnych pod numerem wpisu (...),

obwinionego o to, że:

co najmniej od dnia 13 kwietnia 2018r. do dnia 18 listopada 2018r., będąc ustanowionym
pełnomocnikiem z urzędu pozwanego E. G. w sprawie z powództwa X (...) , sygn. akt: XII
C2516/16/P oraz II CA 2255/17, nie podjął wszystkich niezbędnych czynności procesowych dla
obrony interesów Mocodawcy, jako strony pozwanej w sprawie o zapłatę, tj. prowadził sprawę

nieprofesjonalnie i nie dochował należytej staranności, dopuszczając się nieobecności na rozprawie przed Sądem I instancji w dniu 13 kwietnia 2018r. oraz Sądem II instancji w dniu 8 listopada 2018r.,

tj. o popełnienie przewinienia dyscyplinarnego, określonego w art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982r. o radcach prawnych (tekst jedn. Dz. U. z 2020r. poz. 75 ze zm.) w zw. z art. 6 i 12 ust. 1 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego

z powodu odwołania obwinionego od orzeczenia Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych z dnia 26 marca 2021 r. (sygn. akt: OSD/KR 48/19)

orzeka:

1. o utrzymaniu w mocy zaskarżonego orzeczenia w całości;
2. na podstawie art. 70⁶ ust. 2 zdanie pierwsze ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych zasądza od radcy prawnego J. S. koszty postępowania przed Wyższym Sądem Dyscyplinarnym w zryczałtowanej wysokości 1.500,00 (słownie: jeden tysiąc pięćset) złotych płatne na rzecz Krajowej Izby Radców Prawnych.

UZASADNIENIE

Orzeczeniem z dnia 26 marca 2021 r. Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych uznał radcę prawnego J. S. (dalej Obwiniony) winnym naruszenia godności zawodu radcy prawnego polegającego na tym, że co najmniej od dnia 13 kwietnia 2018r. do dnia 18 listopada 2018r., będąc ustanowionym pełnomocnikiem z urzędu, pozwanego E. G. w sprawie z powództwa X (...), sygn. akt: XII C2516/16/P oraz II CA 2255/17, nie podjął wszystkich niezbędnych czynności procesowych dla obrony interesów Mocodawcy, jako strony pozwanej w sprawie o zapłatę, tj. prowadził sprawę nieprofesjonalnie i nie dochował należytej staranności, dopuszczając się nieobecności na rozprawie przed Sądem I instancji w dniu 13 kwietnia 2018r. oraz Sądem II instancji w dniu 8 listopada 2018r., tj. o popełnienie przewinienia dyscyplinarnego, określonego w art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982r. o radcach prawnych w zw. z art. 6 i 12 ust. 1 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego. Za przedstawiony czyn wymierzono Obwinionemu karę upomnienia oraz orzeczono obowiązek poniesienia zryczałtowanych kosztów postępowania dyscyplinarnego w kwocie 500,00 złotych (słownie: pięćset złotych).

Od powyższego orzeczenia w ustawowym terminie odwołał się Obwiniony, wskazane orzeczenie zaskarżył w całości wnosząc o uniewinnienie. Dodać należy, iż w Odwołaniu nie sformułowano żadnych zarzutów orzeczeniu Sądu I instancji, oraz dla porządku na fakt, iż w odwołaniu nie wskazano kierunku zaskarżenia, ale wnioski odwoławcze i ich argumentacja nie pozostawiają wątpliwości, że jest to odwołanie na korzyść Obwinionego.

Uzasadniając Odwołanie, Obwiniony wskazał, iż nieobecność na rozprawach za każdym razem spowodowana była różnymi, niezależnymi przyczynami oraz, że procesowo i formalnie nie było po stronie Obwinionego zobowiązania do obowiązkowego uczestnictwa w obu rozprawach. Nie było więc obowiązku przedstawiania Sądowi za każdą z nieobecności dokumentu usprawiedliwiającego np. zwolnienia lekarskiego. Obwiniony dodał, iż nieobecność na rozprawie w dniu 14 kwietnia 2018r. spowodowana była kolizją w wyniku której nastąpiło uszkodzenie samochodu co spowodowało brak możliwości dojazdu do sądu. Ponieważ do rozprawy pozostawało około 30-45 minut obwiniony skontaktował się z opiekunem prawnym pozwanego E. G. i pouczył o sposobie zachowania w sądzie podczas nieobecności pełnomocnika w tym w szczególności o konieczności złożenia wniosku o odroczenie i powiadomienia Sądu o przyczynie nieobecności. Zgodnie z twierdzeniem Obwinionego, nie było możliwości, realnego poinformowania Sądu o nieobecności na rozprawie z uwagi na fakt przebywania poza biurem - brak możliwości wysłania pisma oraz na zbyt długie oczekiwanie na połączenie z biurem obsługi interesanta. Odnosząc się do nieobecności podczas rozprawy w postępowaniu apelacyjnym w dniu 8 listopada 2018r. Obwiniony wskazał, iż przyczyną nieobecności było wyczerpanie psychiczne i fizyczne jego matki spowodowane śmiercią jej męża - ojca Obwinionego i chęcią opieki nad nią. Dodatkowo wskazano, iż nieobecność pełnomocnika podczas postępowania przed sądem rejonowym okazała się korzystna dla pozwanego i zakończyła się wydaniem orzeczenia korzystnego dla strony, którą reprezentował Obwiniony.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny zważył, co następuje:

Na wstępie należy stwierdzić, iż zgodnie z art. 433 § 1 k.p.k. (stosowanym w związku z art. 74¹ pkt 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych, dalej „ustawa o radcach prawnych”), sąd odwoławczy zasadniczo rozpoznaje sprawę w granicach zaskarżenia, a jeżeli w środku odwoławczym zostały wskazane zarzuty stawiane rozstrzygnięciu - również w granicach podniesionych zarzutów.

Powyższy wywód prowadzi do konstatacji, że to strona odwołująca się określa zakres kontroli odwoławczej. W Odwołaniu, nie wskazano, jakie konkretnie zarzuty tj. naruszenie prawa

materialnego czy naruszenie przepisów postępowania lub też jakie elementy stanu faktycznego zostały błędnie ustalone przez Sąd I instancji. Odwołanie kwestionuje przypisanie do przedstawionego stanu faktycznego, tj. do opisanego w nim zachowania Obwinionego, deliktu dyscyplinarnego w postaci naruszenia godności zawodu radcy prawnego. Z powyższych względów należy uznać, iż kluczową kwestią postępowania odwoławczego jest polemika z zakwalifikowaniem stanu faktycznego jako zachowania naruszającego godność zawodu radcy prawnego.

Mając na uwadze powyższą argumentację oraz ustalony w niniejszej sprawie stan faktyczny odwołanie nie ma usprawiedliwionych podstaw i nie zasługuje na uwzględnienie.

Zdaniem Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie, opierając się na niepodważanych przez Obwinionego faktach, przyjętych za podstawę orzeczenia Sądu I instancji, należy stwierdzić, iż radca prawny J. S. dopuścił się naruszenia podstawowych zasad etyki określonych w art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982r. o radcach prawnych w zw. z art. 6 i 12 ust. 1 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego.

W szczególności, niekwestionowane przez Obwinionego nieobecności na rozprawach w dniu 13 kwietnia 2018r. oraz 8 listopada 2018r., wobec braku odpowiedniego powiadomienia Sądu Rejonowego i Sądu Okręgowego lub chociażby dochowanie należytej i oczekiwanej od profesjonalnego pełnomocnika staranności w dokonaniu skutecznego powiadomienia o swojej nieobecności wskazanych Sądów, pozwalają przyjąć, iż do zarzucanego czynu istotnie doszło. Niepodważalnym faktem również jest to, iż obecność pełnomocnika na rozprawach, podczas których stwierdzono nieobecność Obwinionego, nie mała charakteru obowiązku procesowego lub formalnego, jednak należy wskazać, iż obowiązek ustawowy jest podstawą kształtowania postawy wszystkich osób, które mogą brać udział w rozprawach. Przepisy ustawy o radcach prawnych jak i przepisy Kodeksu Etyki Radcy Prawnego windują obowiązki rzetelnego, etycznego i sumiennego wykonywania obowiązków profesjonalnego pełnomocnika na znacznie wyższy poziom, niż oczekiwany od innych uczestników postępowania.

Z całą stanowczością należy uznać, iż postępowanie Obwinionego, które ograniczyło się wyłącznie do powiadomienia opiekuna prawnego reprezentowanej strony o swej nagłej nieobecności i po bezskutecznej próbie, nie ponowienie działań w celu skutecznego poinformowania Sądu, nie wypełnia znamion należytej staranności. Podobna sytuacja miała miejsce w przypadku nieobecności Obwinionego na rozprawie w dniu 8 listopada 2018r., który w tym dniu, jak sam stwierdził „*zagubił się w czasie i dojechał do sądu zbyt późno by zdążyć na*

rozprawę”.

Odnosząc się do faktu, iż według Obwinionego jego nieobecność na rozprawie przed Sądem Rejonowym w dniu 14 kwietnia 2018r. okazała korzystna dla Strony, którą reprezentował, należy stwierdzić, iż taka argumentacja nie wpływa na ocenę zachowania Obwinionego, z uwagi na fakt, iż dla niniejszego postępowania kwestią podlegającą rozstrzygnięciu jest naruszenie przepisu art. 64 ust. 1 ustawy o radcach prawnych w zw. z art. 6 i 12 ust. 1 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego a nie uboczny, niezamierzony skutek tego naruszenia.

Należy podkreślić, iż istotą wykonywania zawodu radcy prawnego, będącą niejako uboczną rolą świadczenia profesjonalnych usług prawniczych jest zapewnienie klientom bezpieczeństwa i spokoju, którego ostoją są gwarancje ustawowe wynikające z ustawy o radcach prawnych i Kodeksu Etyki Radcy Prawnego. Wspomniany spokój i bezpieczeństwo nie wynika z gwarancji pomyślnego dla strony zakończenia postępowania ale jego źródła należy doszukiwać się w zaufaniu, którym Klient obdarza radcę prawnego oraz w profesjonalnym i sumiennym wykonywaniu swych obowiązków tj. wykonaniu wszelkich możliwych czynności niezbędnych dla zaopiekowania się sprawami Klienta przez radcę prawnego. W niniejszej sprawie Obwiniony działając jako pełnomocnik z urzędu wspomnianych gwarancji bezpieczeństwa pozwanemu E. G. i działającemu za niego opiekunowi prawnemu W. G., nie zapewnił co znajduje potwierdzenie w wielu dokumentach znajdujących się w aktach postępowania.

Wyższy Sąd Odwoławczy wskazuje, że wymierzona Obwinionemu kara nie wymaga zmiany wskutek dokonanej kontroli odwoławczej. Szczególnie w sytuacji wymierzenia Obwinionemu kary najłagodniejszej w radcowskim katalogu kar dyscyplinarnych, co przy stwierdzeniu istnienia podstaw odpowiedzialności dyscyplinarnej nie pozostawia Sądowi odwoławczemu żadnej możliwości działania. Wymierzona przez Sąd I instancji kara trafnie realizuje cele zapobiegawcze i wychowawcze, uwzględniając dotychczasową niekaralność Obwinionego jak i charakter naruszenia oraz postawę obwinionego, który w swym postępowaniu nie dostrzega uchybień ani nie wyraża skruchy.

Mając na względzie powyższe względy, wobec nieziszczenia podstaw odwoławczych wskazanych w art. 438 k.p.k. wobec braku bezwzględnej przyczyny odwoławczej z art. 439 k.p.k. ani przesłanek do działania z mocy art. 440 k.p.k. na podstawie art. 437 § 1 k.p.k. w związku z art. 74¹ pkt 1 ustawy o radcach prawnych orzeczono jak w sentencji.

O kosztach postępowania Wyższy Sąd Dyscyplinarny orzekł na podstawie art. 70⁶ ust. 2 zdanie pierwsze ustawy o radcach prawnych w związku z § 1 ust. 1 pkt 2 uchwały nr 86/IX/2015

Krajowej Rady Radców Prawnych z 20 marca 2015 r. w sprawie zryczałtowanych kosztów postępowania dyscyplinarnego.